HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a cincea)

11 decembrie 2008 *

În cauza T-339/06,

Republica Elenă, reprezentată de domnul I. Chalkias și de doamna S. Papaioannou, în calitate de agenți,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Comunităților Europene, reprezentată de doamna H. Tserepa-Lacombe, de domnii M. Konstantinidis și F. Jimeno Fernández, în calitate de agenți,

pârâtă,

având ca obiect o cerere de anulare a Deciziei 2006/669/CE a Comisiei din 4 octombrie 2006 de stabilire, pentru exercițiul financiar 2006 și pentru un anumit număr de

* Limba de procedură: greaca.

hectare, a alocărilor financiare definitive destinate statelor membre pentru restructurarea și reconversia podgoriilor în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1493/1999 al Consiliului (JO L 275, p. 62),

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ
AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE (Camera a cincea),

compus din domnii M. Vilaras, președinte, M. Prek și V. Ciucă (raportor), judecători,

grefier: doamna C. Kantza, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 10 iulie 2008,

pronunță prezenta

Hotărâre

Cadrul juridic

1 Normele privind restructurarea și reconversia podgoriilor sunt stabilite prin Regulamentul (CE) nr. 1493/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind organizarea

comună a pieței vitivinicole (JO L 179, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 28, p. 190) și prin Regulamentul nr. 1227/2000 al Comisiei din 31 mai 2000 privind stabilirea normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1493/1999, cu privire la potențialul de producție (JO L 143, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 32, p. 181), cu modificările ulterioare.

2 Articolul 14 din Regulamentul nr. 1493/1999 prevede:

„(1) Comisia alocă în fiecare an statelor membre o primă tranșă de credite pe baza criteriilor obiective, luând în considerare situațiile și nevoile speciale, precum și eforturile acceptate, ținându-se cont de obiectivul planului de măsuri.

(2) Dotarea inițială este adaptată în funcție de cheltuielile reale și de previziunile cheltuielilor revăzute comunicate de statele membre, ținându-se cont de obiectivul planului de măsuri și în limita creditelor disponibile.

[…]”

3 Articolul 16 din Regulamentul nr. 1227/2000 a fost modificat în special prin Regulamentul (CE) nr. 1841/2003 al Comisiei din 17 octombrie 2003 de modificare a

Regulamentului nr. 1227/2000 (JO L 268, p. 58, Ediție specială, 03/vol. 49, p. 171). Astfel, potrivit articolului 16 din Regulamentul nr. 1227/2000, în versiunea sa aplicabilă exercițiului financiar 2006:

„(1) Statele membre transmit Comisiei, până la 10 iulie a fiecărui an, cu privire la sistemul de restructurare și reconversie:

(a) o declarație de cheltuieli efectiv apărute la 30 iunie a exercițiului financiar în curs și suprafața totală aferentă;

(b) o declarație de cheltuieli validate la 30 iunie a exercițiului financiar în curs și suprafața totală aferentă;

[…]

(2) Fără a aduce atingere reglementărilor generale stabilite pentru disciplina bugetară, dacă informațiile pe care Comisia le cere statelor membre conform alineatul (1) sunt incomplete sau nu s-au respectat termenele, Comisia va reduce avansurile desemnate pentru cheltuielile agricole pe o bază temporară și forfetară."

4 Articolul 17 din Regulamentul nr. 1227/2000 a fost modificat în special prin Regulamentul (CE) nr. 315/2003 al Comisiei din 19 februarie 2003 (JO L 46, p. 9,

Ediție specială, 03/vol. 46, p. 149) și prin Regulamentul (CE) nr. 1203/2003 al Comisiei din 4 iulie 2003 (JO L 168, p. 9, Ediție specială, 03/vol. 48, p. 21). Astfel, potrivit articolului 17 din Regulamentul nr. 1227/2000, în versiunea sa aplicabilă exercițiului financiar 2006:

„(1) Pentru fiecare stat membru, cheltuielile efectiv apărute, validate și declarate pentru un anumit exercițiu financiar se finanțează în limita sumelor notificate Comisiei în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) literele (a) și (b), cu condiția ca totalul acestor sume să nu depășească suma alocată statului membru în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul […] nr. 1493/1999.

[…]

(3) Cererile prezentate de statele membre în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) litera (c) sunt acceptate pe bază pro rata, utilizând sumele disponibile după deducerea, pentru toate statele membre, a totalului sumelor notificate în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) litera (a) și a sumelor declarate în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) litera (b), din suma totală alocată statelor membre în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul […] nr. 1493/1999. Comisia comunică statelor membre, în cel mai scurt timp după 30 iunie, în ce măsură pot fi acceptate cererile lor.

(4) Fără a aduce atingere alineatelor (1) și (2), în cazul în care suprafața totală notificată în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) litera (a) este mai mică decât numărul de hectare indicate în alocarea pentru exercițiul financiar, acordată statului membru în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul […] nr. 1493/1999, cheltuielile declarate pentru exercițiul financiar respectiv trebuie finanțate până la o limită egală cu suprafața totală notificată, înmulțită cu valoarea medie a ajutorului pe

hectar; această cifră se calculează ca un raport între suma alocată statului membru în conformitate cu articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul […] nr. 1493/1999 și numărul de hectare prevăzute.

Această sumă nu poate depăși în niciun caz cheltuielile declarate în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) litera (a).

În sensul punerii în aplicare a prezentului alineat, se aplică o toleranță de 5 % suprafeței totale notificate, în comparație cu cea prevăzută în alocarea pentru exercițiul financiar respectiv.

Sumele nefinanțate în conformitate cu prezentul alineat nu sunt disponibile în sensul aplicării alineatului (3).

[…]

(8) Trimiterile la un anumit exercițiu financiar se referă la plățile efectiv realizate de statele membre între 16 octombrie și 15 octombrie a anului următor.

[…]”

5 Articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1258/1999 al Consiliului din 17 mai 1999 privind finanțarea politicii agricole comune (JO L 160, p. 103) prevede:

„(2) Comisia decide asupra avansurilor lunare din cheltuielile prevăzute și efectuate de agențiile de plată acreditate.

Cheltuielile efectuate între 1 și 15 octombrie sunt înregistrate ca fiind efectuate în luna octombrie și cheltuielile efectuate între 16 și 31 octombrie sunt înregistrate ca fiind efectuate în luna noiembrie. Avansurile sunt plătite statului membru cel târziu în a treia zi lucrătoare a lunii următoare celei în care s-au efectuat cheltuielile.

[…]” [traducere neoficială]

Istoricul cauzei

6 Pentru exercițiul financiar 2006 (16 octombrie 2005-15 octombrie 2006), repartizarea indicativă a creditelor alocate în temeiul Regulamentului nr. 1493/1999 pentru restructurarea și reconversia podgoriilor a fost stabilită prin Decizia 2005/716/CE a Comisiei din 10 octombrie 2005 de stabilire, pentru anul de comercializare 2005/2006 și pentru un anumit număr de hectare, a alocărilor financiare indicative destinate statelor membre pentru restructurarea și reconversia podgoriilor în temeiul Regulamentului nr. 1493/1999 (JO L 271, p. 45). În anexa la decizia menționată, cuantumul alocării financiare indicative destinate Republicii Elene a fost stabilit la 8 574 504 euro pentru o suprafață de 1 249 ha.

7 La 10 iulie 2006, în aplicarea articolului 14 din Regulamentul nr. 1493/1999 și a articolului 16 din Regulamentul nr. 1227/2000, autoritățile elene au transmis Comisiei situația cheltuielilor legate de restructurarea și de reconversia podgoriilor în Grecia în cursul exercițiului financiar 2006, în vederea obținerii de alocări financiare. În temeiul acestei comunicări, totalul cheltuielilor respective se ridica la 6 829 204,46 euro, iar suprafața corespunzătoare era de 788,002 ha.

8 La 22 septembrie 2006, autoritățile elene au adresat o scrisoare Comisiei pentru a o informa cu privire la o eroare de redactare a datelor informatice, suprafața care trebuia luată în considerare fiind de 1 102,271 ha. Autoritățile elene au precizat că această suprafață corespunde sumei suprafeței totale indicate în tabelul anexat scrisorii din 10 iulie 2006 și care reia cheltuielile de restructurare și de reconversie a podgoriilor în Grecia suportate efectiv la data de 30 iunie 2006, și anume 1 085,391 ha, și a suprafeței totale indicate în tabelul anexat la scrisoarea din 10 iulie 2006 și care reia cheltuielile de restructurare și de reconversie a podgoriilor în Grecia lichidate la data de 30 iunie 2006, și anume 16,88 ha. Acestea au amintit de asemenea că totalul cheltuielilor se ridica la suma de 6 829 204,46 euro.

9 La 26 septembrie 2006, cu ocazia celei de a 890-a ședințe a Comitetului de gestiune a vinurilor, autoritățile elene au reiterat către Comisie cererea de a lua în considerare datele rectificate. Comisia a respins oral cererea autorităților elene, arătând că depunerea elementelor corectate este tardivă.

10 La 4 octombrie 2006, Comisia a adoptat Decizia 2006/669/CE de stabilire, pentru exercițiul financiar 2006 și pentru un anumit număr de hectare, a alocărilor financiare definitive destinate statelor membre pentru restructurarea și reconversia podgoriilor în temeiul Regulamentului nr. 1493/1999 al Consiliului (JO L 275, p. 62) (denumită în continuare „decizia atacată”). La aceeași dată, un reprezentant al Comisiei s-a întâlnit cu reprezentanți ai autorităților elene, cărora le-a explicat că, având în vedere termenele, este imposibil să se admită cererea acestora de a fi luate în considerare datele rectificate comunicate la 22 septembrie 2006.

11 La 16 octombrie 2006, autoritățile elene au adresat Comisiei o scrisoare prin care au solicitat modificarea anexei la decizia atacată. Comisia nu a admis această cerere.

Decizia atacată

12 În decizia atacată, Comisia a luat în considerare, pentru Republica Elenă, datele comunicate de autoritățile elene la 10 iulie 2006.

13 Potrivit considerentului (6) al deciziei atacate, Comisia a aplicat Republicii Elene penalitatea prevăzută la articolul 17 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1227/2000, în cuantum de 1 129 015 euro.

14 În anexa la decizia atacată, cuantumul alocării financiare definitive destinate Republicii Elene pentru restructurarea și reconversia podgoriilor în Grecia a fost stabilit la 5 700 190 de euro pentru o suprafață de 788 ha.

Procedura și concluziile părților

15 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 30 noiembrie 2006, Republica Elenă a introdus prezenta acțiune.

16 Republica Elenă a solicitat Tribunalului anularea sau modificarea deciziei atacate, în partea acesteia privind alocările de ajutoare pentru restructurarea și reconversia podgoriilor în Grecia, pentru a lua în considerare elementele corectate transmise Comisiei la 22 septembrie 2006 și pentru a-i fi distribuite fondurile corespunzătoare.

17 Comisia a solicitat Tribunalului:

— respingerea acțiunii;

— obligarea Republicii Elene la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

18 În susținerea acțiunii sale, Republica Elenă invocă cinci motive. Primul motiv este întemeiat pe caracterul de recomandare al termenului prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 și care se încheie la data de 10 iulie a fiecărui an. Al doilea motiv este întemeiat pe o încălcare a principiului cooperării loiale, al treilea motiv este întemeiat pe o încălcare a principiilor bunei-credințe și bunei administrări, al patrulea motiv este întemeiat pe o încălcare a principiului proporționalității și al cincilea motiv este întemeiat pe o încălcare a principiului efectului util.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe caracterul de recomandare al termenului prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000

Argumentele părților

19 În primul rând, Republica Elenă afirmă că, pentru a conferi un caracter obligatoriu termenului prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000, ar trebui să se adauge în mod expres mențiunea „termen imperativ". Aceasta se referă în special la Hotărârea Curții din 30 noiembrie 1972, Wasaknäcke Knäckebrotfabrik, 32/72, Rec., p. 1181, și la Hotărârea Curții din 13 decembrie 1972, Walzenmühle Magstadt, 52/72, Rec., p. 1267.

20 În al doilea rând, în opinia Republicii Elene, caracterul exclusiv de recomandare al termenului menționat rezultă de asemenea din articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1227/2000, întrucât această dispoziție permite Comisiei să scadă cuantumul avansurilor pe o bază temporară și forfetară în cazul în care informațiile sunt incomplete sau data limită nu a fost respectată.

21 În al treilea rând, această interpretare ar fi confirmată de articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000, care prevede finanțarea cheltuielilor realizate efectiv, ceea ce ar implica posibilitatea, chiar după data de 10 iulie a fiecărui an, de rectificare a erorilor evidente.

22 Comisia respinge argumentele invocate de Republica Elenă.

Aprecierea Tribunalului

23 Republica Elenă susține că datele pe care le-a transmis Comisiei la 22 septembrie 2006 trebuiau luate în considerare la calcularea cuantumului alocărilor financiare definitive, întrucât termenul prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 nu este obligatoriu.

24 În primul rând, Republica Elenă, făcând referire la două hotărâri ale Curții, susține că termenul menționat nu prezintă decât un caracter de recomandare, în lipsa mențiunii exprese a caracterului său obligatoriu.

25 Totuși, din modul de redactare a articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000, precum și din structura generală și din finalitatea reglementării din care face parte reiese că termenul prevăzut la articolul menționat este un termen imperativ.

26 Într-adevăr, contrar afirmațiilor Republicii Elene, nu este necesară adăugarea mențiunii „termen imperativ" pentru a conferi un caracter obligatoriu termenului prevăzut. În această privință, se impune constatarea că, în cele două hotărâri pe care Republica Elenă își întemeiază argumentația, Curtea a concluzionat că termenul prevăzut are caracter obligatoriu în condițiile în care mențiunea „termen imperativ" nu figura în cuprinsul dispozițiilor respective.

27 Pe de altă parte, în ceea ce privește menționarea expresiei „cel târziu", trebuie arătat că modul de redactare a articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000, în aproape toate versiunile lingvistice, indică faptul că statele membre transmit Comisiei, „cel târziu" la 10 iulie a fiecărui an, datele avute în vedere de această dispoziție. Trei

versiuni lingvistice (și anume versiunile greacă, portugheză și română) prevăd că statele membre transmit Comisiei, „până la” 10 iulie a fiecărui an, datele menționate.

28 În această privință, pe de o parte, trebuie să se considere că versiunile greacă, portugheză și română ale articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 nu îi conferă un sens diferit de cel al celorlalte versiuni lingvistice și, pe de altă parte, se impune constatarea că se confirmă caracterul obligatoriu al termenului prevăzut prin funcția acestui termen în cadrul sistemului de restructurare și de reconversie a podgoriilor, precum și prin obiectivul urmărit de declararea cheltuielilor și a suprafețelor menționate la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 pentru care este prevăzut acest termen în cadrul sistemului respectiv (a se vedea, prin analogie, Hotărârile citate anterior Wasaknäcke Knäckebrotfabrik, punctele 2 și 3, și Walzenmühle Magstadt, punctele 2 și 3, Hotărârea Tribunalului din 6 iunie 2007, Grecia/Comisia, T-232/04, Rep., p. II-53*, punctul 48).

29 Într-adevăr, din considerentul (2) al Regulamentului nr. 1841/2003, prin care s-a inserat la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 data de 10 iulie a fiecărui an, reiese că termenul prevăzut de această dispoziție are drept funcție să permită o aplicare eficientă a stabilirii alocărilor prevăzute la articolul 14 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 1493/1999. Astfel, data la care statele membre sunt ținute să comunice anual informațiile Comisiei trebuie respectată astfel încât alocările financiare indicative prevăzute la articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1493/1999 să fie adaptate, în special în funcție de cheltuielile reale, în conformitate cu articolul 14 alineatul (2) din regulamentul respectiv.

30 În ceea ce privește obiectivul urmărit prin declararea cheltuielilor și a suprafețelor în cauză, trebuie amintit că aceste cheltuieli sunt legate de un exercițiu financiar. Într-adevăr, articolul 16 alineatul (1) literele (a) și (b) din Regulamentul nr. 1227/2000 menționează declarațiile privind cheltuielile efectiv realizate și validate la 30 iunie a exercițiului financiar în curs. În plus, în temeiul articolului 17 alineatul (8) din

Regulamentul nr. 1227/2000, referirile la un anume exercițiu financiar se raportează la plățile efectiv realizate de statele membre între 16 octombrie și 15 octombrie a anului următor.

31 Prin urmare, argumentul Republicii Elene potrivit căruia termenul prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 nu ar fi legat de niciun eveniment imediat ulterior trebuie respins. Astfel cum în mod întemeiat arată Comisia, data de 10 iulie este legată de cea de 15 octombrie a aceluiași an și a fost stabilită în scopul de a permite acesteia să dispună de timpul necesar pentru adoptarea și publicarea deciziei de stabilire a alocărilor financiare definitive, prevăzută la articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1493/1999, înainte de 15 octombrie.

32 Într-adevăr, perioada cuprinsă între 10 iulie și 15 octombrie a fost considerată necesară, din cauza constrângerilor procedurale impuse Comisiei, enumerate și descrise de aceasta în cadrul ședinței, în scopul de a permite acesteia să pregătească, să adopte și să publice decizia de stabilire a alocărilor financiare definitive înainte de sfârșitul exercițiului financiar.

33 În plus, trebuie să se constate că, spre deosebire de argumentația Republicii Elene, o posibilă amânare a adoptării deciziei atacate după sfârșitul exercițiului financiar, pentru toate statele membre interesate sau pentru un singur stat membru, ar fi contrară efectului util al reglementării în cauză.

34 Într-adevăr, pe de o parte, în temeiul articolului 17 alineatul (8) din Regulamentul nr. 1227/2000, trimiterile la un anumit exercițiu financiar se referă la plățile efectiv realizate de statele membre între 16 octombrie și 15 octombrie a anului următor. Pe de altă parte, în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1258/1999, Comisia decide cu privire la avansurile lunare din cheltuielile prevăzute și efectuate de agențiile de plată acreditate, fiind considerate efectuate în luna octombrie cheltuielile efectuate între 1 și 15 octombrie și în luna noiembrie cheltuielile efectuate între 16 și

31 octombrie. Pe de altă parte, avansurile sunt plătite către statul membru cel târziu în a treia zi lucrătoare a celei de a doua luni care urmează celei în care s-au efectuat cheltuielile.

35 Prin urmare, trebuie să se constate că, pentru a permite statelor membre să efectueze ultimele plăți, referitoare la cheltuielile declarate potrivit articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000, înainte de sfârșitul exercițiului financiar în curs și pentru a obține rambursarea acestora de către Comisie înainte de sfârșitul exercițiului bugetar, pe liniile bugetare disponibile pentru acest exercițiu financiar, efectul util al dispozițiilor în cauză implică faptul că decizia de stabilire a alocărilor financiare definitive destinate statelor membre pentru exercițiul financiar trebuie adoptată înainte de sfârșitul acestuia, care este data de 15 octombrie.

36 Prin urmare, din enunțul articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 și din efectul util al acestui articol rezultă că termenul prevăzut este obligatoriu.

37 În al doilea rând, această concluzie nu este repusă în discuție de argumentele Republicii Elene referitoare la articolul 16 alineatul (2) și la articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000.

38 În această privință, în primul rând, Republica Elenă susține că articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1227/2000, care permite Comisiei să diminueze cuantumul avansurilor pe o bază temporară și forfetară în cazul în care informațiile sunt incomplete sau nu a fost respectată data limită, confirmă caracterul exclusiv de recomandare al termenului prevăzut.

39 Această argumentație nu poate fi reținută. Articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1227/2000 privește consecințele care rezultă dintr-o eventuală transmitere, de către statul membru în cauză, către Comisie, a unor date incomplete sau dintr-o eventuală nerespectare, de către același stat membru, a termenului prevăzut pentru această transmitere. Niciun argument privind caracterul obligatoriu sau neobligatoriu al acestui termen nu poate fi dedus din această dispoziție.

40 Prin urmare, argumentul Republicii Elene, care se întemeiază pe articolul 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1227/2000 în scopul demonstrării caracterului de recomandare al termenului fixat la 10 iulie a fiecărui an, nu poate fi admis.

41 În continuare, Republica Elenă arată că articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 confirmă caracterul de recomandare al termenului prevăzut, întrucât instituie principiul potrivit căruia Comisia este obligată să finanțeze cheltuielile efectiv realizate de către statele membre, ceea ce implică posibilitatea pentru statele membre de a-și rectifica erorile după data de 10 iulie a fiecărui an.

42 Totuși, trebuie să se constate că articolul 17 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 privește finanțarea cheltuielilor efectiv realizate și validate, declarate pentru un anumit exercițiu financiar, și nu numai cheltuielile efectiv realizate. Așadar, argumentul Republicii Elene care se întemeiază pe o citare incompletă a articolului 17 alineatul (1) este inoperant.

43 Din cele de mai sus rezultă că, din cauza caracterului obligatoriu al termenului menționat, un stat membru nu este îndreptățit să solicite Comisiei luarea în considerare a datelor comunicate după expirarea termenului. Prin urmare, primul motiv trebuie respins.

Cu privire la al doilea și la al treilea motiv, întemeiate pe o încălcare a principiului cooperării loiale și, respectiv, pe o încălcare a principiilor bunei-credințe și bunei administrări

Argumentele părților

44 În primul rând, Republica Elenă arată că obligația de loialitate prevăzută la articolul 10 CE impune statelor membre să ia toate măsurile apte să garanteze eficiența dreptului comunitar și instituțiilor comunitare să coopereze cu loialitate și în mod constructiv cu statele membre.

45 Pe de o parte, în opinia Republicii Elene, Comisia ar fi putut în orice moment să controleze și să verifice datele comunicate. Diferența de 214,269 ha între datele menționate în Decizia 2005/716 de stabilire cu titlu indicativ a repartizării alocărilor și a suprafețelor de restructurat și cele care figurează în decizia atacată, de stabilire definitivă a acestor alocări, ar fi considerabilă și nejustificată, ceea ce ar fi trebuit să suscite unele întrebări din partea Comisiei.

46 Pe de altă parte, Republica Elenă susține că, luând în considerare date vădit eronate, și nu datele corecte care i-au fost comunicate la 22 septembrie 2006, deși dispunea de timpul necesar în acest sens, iar modificările nu ar fi necesitat decât puțin timp, Comisia a încălcat principiul cooperării loiale. În această privință, Republica Elenă susține că, în mod contrar afirmațiilor Comisiei, aceasta nu trebuia în speță nici să realizeze o apreciere complexă și nici să exercite o putere discreționară. În plus, decizia de stabilire a alocărilor financiare definitive ar fi putut fi adoptată puțin mai târziu sau ar fi putut viza toate statele membre, cu excepția Republicii Elene. Ca alternativă, Comisia ar fi

putut de asemenea să adopte o decizie de modificare pe baza elementelor noi, dat fiind că rectificarea datelor privind Republica Elenă nu ar aduce atingere datelor privind celelalte state membre.

47 În al doilea rând, Republica Elenă susține că există un principiu general, precum și dispoziții explicite ale unor regulamente diferite, potrivit cărora o cerere de ajutor sau orice alt document pot fi rectificate în orice moment după depunerea acestora, în caz de eroare manifestă. Republica Elenă citează cu titlu de exemplu articolul 12 din Regulamentul (CE) nr. 2419/2001 al Comisiei din 11 decembrie 2001 de stabilire a normelor de aplicare a sistemului integrat de gestionare și control privind anumite scheme de ajutor comunitare instituite prin Regulamentul (CEE) nr. 3508/92 al Consiliului (JO L 327, p. 11). Principiul respectiv, aplicabil agricultorilor beneficiari, ar fi de aplicare imperativă și, având în vedere principiile bunei-credințe și bunei administrări, cu atât mai valabil în raporturile dintre serviciile Comisiei și serviciile statelor membre.

48 În plus, o depășire rezonabilă a datei de 10 iulie a fiecărui an, prevăzută la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000, ar fi permisă, din moment ce informațiile ar fi prezentate înainte de 15 octombrie a aceluiași an, data sfârșitului exercițiului financiar, și ar fi vorba despre rectificarea datelor prezentate în termen sau despre prezentarea datelor cu 24 de zile înaintea acestei date. Faptul că documentele au fost predate în perioada vacanței de vară ar da posibilitatea unui stat membru, într-un termen rezonabil și înainte de sfârșitul exercițiului financiar, să rectifice erorile de calcul manifeste în cuprinsul datelor informatice care au fost comunicate cel târziu la 10 iulie a anului în cauză. Pe de altă parte, Republica Elenă menționează că, potrivit afirmațiilor Comisiei, aceasta se arată dispusă să utilizeze în măsura posibilului chiar și date prezentate sau rectificate după 10 iulie a anului în cauză.

49 Comisia contestă argumentele invocate de Republica Elenă.

Aprecierea Tribunalului

50 Se impune să se analizeze împreună aceste două motive prin care Republica Elenă arată, în esență, că pretinsul caracter eronat al datelor pe care le-a comunicat Comisiei înainte de expirarea termenului prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 era manifest și că, prin urmare, în temeiul principiilor invocate, Comisia era obligată să țină seama de datele rectificate comunicate după expirarea termenului respectiv.

51 Este cert, în primul rând, că autoritățile elene au transmis Comisiei la 10 iulie 2006, în aplicarea articolului 16 din Regulamentul nr. 1227/2000, o declarație de cheltuieli efectiv realizate și validate la 30 iunie 2006, precum și o declarație a suprafețelor totale vizate, care erau de 788,002 ha. Este cert de asemenea că autoritățile elene au transmis Comisiei la 22 septembrie 2006 date corectate privind suprafața totală referitoare la cheltuielile efectiv realizate la 30 iunie 2006 și că, în urma acestei corecturi, totalul suprafețelor în cauză era de 1 102,271 ha.

52 În sfârșit, este cert că s-a considerat de către Comisie că datele corectate au fost transmise prea târziu și că aceasta a luat în considerare, în decizia atacată, datele comunicate la 10 iulie 2006, și anume 788,002 ha.

53 În primul rând, trebuie să se arate că, în cadrul sistemului de restructurare și de reconversie a podgoriilor, în scopul obținerii unei participări la costuri, statele membre comunică și transmit Comisiei, în temeiul articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1493/1999 și al articolului 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000, cheltuielile lor pentru exercițiul financiar în curs, precum și suprafața totală în cauză.

54 Prin urmare, comunicarea către Comisie a datelor privind cheltuielile pentru exercițiul financiar în curs, precum și suprafața totală în cauză, pentru ca aceasta să stabilească alocările financiare definitive destinate statelor membre, este responsabilitatea acestora. În plus, Republica Elenă nu prezintă niciun element prin care să arate cum ar fi putut Comisia să își dea seama de prezența unei erori în cuprinsul datelor comunicate la 10 iulie 2006.

55 În plus, în scrisoarea sa din 16 octombrie 2006 către Comisie, Republica Elenă subliniază – pentru a explica eroarea comisă – că programul de reconversie și de restructurare a podgoriilor îi creează dificultăți legate de controlul datelor. Nu s-ar putea reproșa Comisiei neobservarea unei erori calificate de Republica Elenă ca evidentă și manifestă, în condițiile în care chiar aceasta din urmă a indicat-o abia în septembrie, și anume la mai mult de două luni după transmiterea datelor inițiale.

56 În sfârșit, articolul 17 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1227/2000 are în vedere situația în care suprafața totală notificată conform articolului 16 alineatul (1) din regulamentul menționat este inferioară numărului de hectare indicate în alocarea financiară indicativă acordată statului membru în temeiul articolului 14 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1493/1999.

57 Prin urmare, caracterul eronat al datelor comunicate la 10 iulie 2006 de către autoritățile elene nu era nicidecum evident. În consecință, argumentația Republicii Elene se întemeiază pe o premisă de fapt eronată.

58 În al doilea rând, astfel cum s-a arătat la punctul 43 de mai sus, ținând seama de caracterul obligatoriu al termenului prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000, un stat membru nu este îndreptățit să solicite Comisiei luarea în considerare a datelor comunicate după expirarea termenului respectiv.

59 Desigur, astfel cum însăși Comisia recunoaște, nu este total exclus ca aceasta să ia în considerare datele comunicate tardiv de către un stat membru, în măsura în care este vorba despre o depășire scurtă a termenului prevăzut și în măsura în care este posibilă adoptarea, înainte de 15 octombrie, a deciziei de stabilire a alocărilor financiare definitive destinate statelor membre pentru exercițiul financiar în cauză. În schimb, Comisia poate refuza să ia în considerare date comunicate tardiv de către un stat membru dacă acest lucru se poate opune adoptării în timp util a deciziei respective. În speță, Republica Elenă nu a comunicat datele rectificate decât la 22 septembrie 2006, și anume la mai mult de două luni după comunicarea datelor inițiale pretins eronate și cu numai trei săptămâni înainte de data limită pentru adoptarea deciziei, 15 octombrie 2006. În aceste condiții, Comisia nu a încălcat, prin decizia sa de a nu ține seama de datele rectificate, principiile invocate.

60 În consecință, trebuie să se respingă al doilea și al treilea motiv.

Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe o încălcare a principiului proporționalității

Argumentele părților

61 În primul rând, în opinia Republicii Elene, aplicarea articolului 16 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1227/2000, care prevede sancțiuni în cazul în care informațiile transmise sunt incomplete sau nu s-a respectat „data limită” de 10 iulie a fiecărui an, și a articolului 17 alineatul (4) din regulamentul menționat, care prevede sancțiuni în cazul depășirii cheltuielilor reale ale unui stat, conduce, cu încălcarea principiului *ne bis in idem*, la impunerea a două sancțiuni pentru același act.

62 În al doilea rând, Republica Elenă susține că sancțiunea pierderii unor ajutoare în cuantum de 1 129 015 euro este disproporționată în raport cu eroarea informatică săvârșită de autoritățile elene.

63 În al treilea rând, în opinia Republicii Elene, contrar afirmațiilor Comisiei, aceasta nu trebuia în speță nici să realizeze o apreciere complexă și nici să exercite o putere discreționară.

64 Comisia contestă argumentele invocate de Republica Elenă.

Aprecierea Tribunalului

65 În primul rând, Republica Elenă susține că, prin impunerea unei duble sancțiuni ca urmare a aplicării cumulative a articolului 16 alineatul (2) și a articolului 17 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1227/2000, Comisia a încălcat principiul proporționalității și principiul *ne bis in idem*.

66 Or, presupunând că măsurile prevăzute la articolul 16 alineatul (2) și la articolul 17 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1227/2000 ar putea fi calificate drept „sancțiuni", deși din considerentul (6) al deciziei atacate reiese că articolul 17 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1227/2000 a fost aplicat Republicii Elene, din decizia atacată nu reiese că i s-a aplicat articolul 16 alineatul (2) din regulamentul menționat.

67 Într-adevăr, din enunțul acestei dispoziții reiese că aceasta nu este aplicabilă în cazul în care sunt transmise Comisiei date complete de către statul membru în cauză, într-un termen prevăzut pentru această transmitere, chiar dacă, ulterior și după expirarea termenului menționat, statul membru în cauză transmite Comisiei date modificate.

68 În al doilea rând, în opinia Republicii Elene, Comisia a încălcat principiul proporționalității, întrucât sancțiunea pierderii unor ajutoare în valoare de 1 129 015 euro ar fi disproporționată în raport cu eroarea informatică a autorităților elene.

69 Trebuie să se arate că în speță, întrucât suprafața totală notificată la 10 iulie 2006 era inferioară celei indicate în decizia de stabilire a alocărilor financiare indicative, Comisia a aplicat articolul 17 alineatul (4) din Regulamentul nr. 1227/2000. Astfel cum însăși Republica Elenă arată, Comisia nu dispune de o putere de apreciere în cadrul punerii în aplicare a acestui articol, întrucât această aplicare rezultă din declararea suprafeței totale în cauză, în temeiul articolului 16 alineatul (1) din regulamentul menționat.

70 Prin urmare, pe de o parte, în ipoteza în care Republica Elenă susține că pierderea unor ajutoare în valoare de 1 129 015 euro este o măsură disproporționată, trebuie să se constate că stabilirea cuantumului alocării financiare definitive pentru restructurarea și reconversia podgoriilor în Grecia în decizia atacată este consecința inevitabilă a faptului că autoritățile elene au comunicat o suprafață totală inferioară celei indicate în decizia de stabilire a alocărilor financiare indicative destinate statelor membre și un cost la hectar superior celui al alocării financiare indicative.

71 Pe de altă parte, în ipoteza în care Republica Elenă susține că luarea în considerare a datelor comunicate la 10 iulie 2006 constituie o măsură disproporționată, consecința fiind pierderea unor ajutoare în cuantum de 1 129 015 euro, trebuie să se arate să Republica Elenă nu a demonstrat că acest lucru constituie o măsură disproporționată, întrucât ar fi vădit inadecvată.

72 Trebuie amintit că principiul proporționalității, care se numără printre principiile generale ale dreptului comunitar, impune ca actele instituțiilor comunitare să nu depășească limitele a ceea ce este adecvat și necesar pentru realizarea obiectivelor legitime urmărite de reglementarea în cauză, fiind stabilit că, atunci când este posibilă alegerea între mai multe măsuri adecvate, trebuie să se recurgă la cea mai puțin constrângătoare și că inconvenientele cauzate nu trebuie să fie disproporționate în raport cu scopurile vizate (a se vedea Hotărârea Curții din 4 octombrie 2007, Geuting, C-375/05, Rep., p. I-7983, punctul 45 și jurisprudența citată).

73 În ceea ce privește controlul jurisdicțional al condițiilor de punere în aplicare a unui astfel de principiu, numai caracterul vădit inadecvat al măsurii adoptate în raport cu obiectivul pe care Comisia urmărește să îl atingă poate afecta legalitatea unei astfel de măsuri (a se vedea în acest sens Hotărârea Geuting, citată anterior, punctul 46 și jurisprudența citată).

74 Având în vedere necesitatea adoptării deciziei de stabilire a alocărilor financiare definitive destinate statelor membre înainte de sfârșitul exercițiului financiar la 15 octombrie 2006, pentru a permite acestora să efectueze plățile corespunzătoare și să mențină astfel efectul util al dispozițiilor în cauză (a se vedea punctele 31-35 de mai sus), Comisia a adoptat o măsură adecvată, luând în considerare datele comunicate în termenul prevăzut, și nu datele rectificate, comunicate Comisiei la 22 septembrie 2006.

75 Prin urmare, reducerea alocării financiare definitive a Republicii Elene pentru restructurarea și reconversia podgoriilor în cadrul deciziei atacate cu 1 129 015 euro în raport cu cheltuielile declarate și care rezultă dintr-o suprafață totală a podgoriilor în Grecia notificată inferioară celei indicate în Decizia 2005/716 nu constituie o măsură disproporționată.

76 Prin urmare, al patrulea motiv trebuie respins.

Cu privire la al cincilea motiv, întemeiat pe o încălcare a principiului efectului util

Argumentele părților

77 În opinia Republicii Elene, Comisia a încălcat principiul efectului util al dispozițiilor normative pertinente, și anume articolele 11, 13 și 14 din Regulamentul nr. 1493/1999 și articolele 16 și 17 din Regulamentul nr. 1227/2000. Sistemul de restructurare și de reconversie a podgoriilor ar constitui o măsură importantă pentru ameliorarea pieței, pentru stabilizarea și ameliorarea podgoriilor comunitare din punct de vedere calitativ și pentru o mai bună adaptare a ofertei la cerere. Reducerea substanțială a ajutoarelor acordate Republicii Elene din cauza unei erori de redactare manifeste ar aduce grav atingere acestor obiective comunitare. În plus, Comisia nu ar explica în ce măsură acceptarea cererii prezentate tardiv de către Republica Elenă ar pune în pericol aplicarea eficientă a sistemului de alocare a creditelor pentru restructurarea și reconversia podgoriilor.

78 Comisia contestă argumentele invocate de Republica Elenă.

Aprecierea Tribunalului

79 Trebuie să se arate că, astfel cum s-a constatat deja la punctele 31-35 de mai sus, în scopul menținerii efectului util al reglementării în cauză, stabilirea unui termen imperativ se impune pentru a permite adoptarea deciziei Comisiei de stabilire a alocărilor financiare definitive destinate statelor membre înainte de sfârșitul exercițiului financiar în cauză. Prin urmare, contrar argumentării Republicii Elene, efectul util al dispozițiilor menționate nu se opune aplicării unui termen imperativ și

refuzului de a lua în considerare datele comunicate de către un stat membru după expirarea acestui termen, deși consecința acestora este reducerea ajutoarelor acordate statului membru în cauză.

80 Prin urmare, neluând în considerare datele rectificate, care au fost comunicate de către Republica Elenă după expirarea termenului imperativ prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000, Comisia nu a încălcat principiul efectului util al dispozițiilor normative în cauză.

81 În consecință, al cincilea motiv trebuie respins.

82 Rezultă din tot ceea ce precedă că acțiunea trebuie respinsă în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

83 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Republica Elenă a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor Comisiei.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a cincea)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Obligă Republica Elenă la plata cheltuielilor de judecată.

Vilaras Prek Ciucă

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 11 decembrie 2008.

Semnături

Cuprins

Cadrul juridic . . . . . II - 3528

Istoricul cauzei . . . . . II - 3533

Decizia atacată . . . . . II - 3535

Procedura și concluziile părților . . . . . II - 3535

În drept . . . . . II - 3536

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe caracterul de recomandare al termenului prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1227/2000 . . . . . II - 3537

Argumentele părților . . . . . II - 3537

Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 3538

Cu privire la al doilea și la al treilea motiv, întemeiate pe o încălcare a principiului cooperării loiale și, respectiv, pe o încălcare a principiilor bunei-credințe și bunei administrări . . . . II - 3543

Argumentele părților . . . . . II - 3543

Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 3545

Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe o încălcare a principiului proporționalității . . II - 3547

Argumentele părților . . . . . II - 3547

Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 3548

Cu privire la al cincilea motiv, întemeiat pe o încălcare a principiului efectului util . . . . . II - 3551

Argumentele părților . . . . . II - 3551

Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 3551

Cu privire la cheltuielile de judecată . . . . . II - 3552